

Aan
de gemeenteraad

Datum 31 maart 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0040409
Betreft Implementatie WvGGZ

Vergadering van

Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Stad - Zorg & Ondersteuning
Auteur: Simone Ververs
E-mail: s.ververs@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De Wet verplichte GGZ (WvGGZ) en de Wet Zorg en Dwang (WZD) zijn per 1 januari 2020 in werking getreden. Deze wetten regelen de aanpak en waar nodig de gedwongen behandeling voor personen met verward gedrag (WvGGZ) en personen met psychogeriatrische of LVB - problematiek (Lichte Verstandelijke Beperking).

Het college heeft op 26 november 2019 besloten dat het meldpunt voor een verzoek tot Zorgmachtiging (ZM) onder te brengen bij GGD Meldpunt Zorg & Overlast; en de hoorplicht voor de Crisismaatregel (CM) uit te laten voeren door de Crisisdienst 0 -100 (DG&J).

De wethouder heeft bij de begrotingsbehandeling in 2019 toegezegd de resultaten van de Pilot psycholance met de raad te delen en te relateren aan de Drechtsteden (o.a. vraag & aanbod en vervoersstromen).

Het organiseren van passend vervoer voor personen met verward gedrag is in 2019 door middel van een pilot opgezet en wordt momenteel geevalueerd.

In het derde kwartaal van 2019 is gestart met een Wijk GGD-er in Dordrecht-West.

Volgens afspraak informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot deze onderwerpen.

Wat is de te delen informatie?

WvGGZ: De WvGGZ regelt verplichte zorg voor inwoners die een aanzienlijk risico hebben op 'ernstig nadeel voor zichzelf of hun omgeving, wat gerelateerd is aan een psychiatrische stoornis', waarbij de inwoner geen gebruik wil maken van vrijwillige zorg.

Het aantal meldingen bij het (regionale) Meldpunt Zorg & Overlast bedraagt t/m week 9 23 stuks. Er is een sterke stijging zichtbaar sinds week 7. 40% van het aantal meldingen betreft inwoners van de gemeente Dordrecht. Dit is gezien het inwoneraantal van Dordrecht ten opzichte van de andere gemeenten een te verwachten gemiddelde. Er wordt gemeld door familieleden, huisartsen en hulpverleners. De WvGGZ biedt in de uitvoering meer ruimte en aandacht voor essentiële

naasten. Er is contact met naasten en er is mede daardoor meer inzicht in de ontwikkeling van de betrokkenen, de huidige situatie en het ernstig nadeel wordt meer duidelijk. De meerwaarde van dit contact zorgt zowel bij de essentiële naasten als bij de professionals die het verkennend onderzoek uitvoeren voor een gevoel van toegevoegde inhoudelijke meerwaarde en voldoening in het zorgvuldig kunnen afwegen van de aannemelijkheid van de melding.

Knelpunten: Er is veel kostbare tijd verloren gegaan doordat er knelpunten in het Khonraad systeem zijn geconstateerd, het gaat hierbij van het ontbreken van een handleiding tot het niet door kunnen zetten van een aanvraag naar de officier. Er zijn oplossingen gevonden voor deze situatie die de risico's minimaliseren, via extra handelingen buiten Khonraad om.

In het Algemeen Bestuur is afgesproken om de uitvoering van de taken op het gebied van de aanvragen voor Zorgmachtiging en Crisismaatregel door DG&J via een mandaatbesluit en DVO met de gemeenten te regelen. Ook dient de ambtelijke ondersteuning voor het WvGGZ-overleg te worden georganiseerd. Deze voorstellen worden op korte termijn aan het college ter besluitvorming voorgelegd, met terugwerkende kracht per 1 januari 2020.

Wet Zorg & Dwang: De WZD is bedoeld voor psychogeriatrische patienten en personen met een LVB. De gemeente heeft in het kader van deze wet geen nieuwe taken gekregen.

Wijk GGD: In het najaar van 2019 is via Yulius een wijk GGD-er voor 24 uur per week aangetrokken en heeft een startbijeenkomst met de betrokken partijen plaatsgevonden. De wijk GGD-er gaat op basis van signalen erop af, heeft aandacht voor preventie en samenwerking met partners en heeft een consulterende rol richting de wijkteams. De projectleiding is belegd bij het Meldpunt Zorg & Overlast. De pilot loopt tot 1 juli 2020 en heeft als doel de sluitende aanpak te versterken en passende, tijdige en betaalbare ondersteuning te bieden. In de komende periode wordt de nieuwe werkwijze met betrokken partners - ook tussentijds - geëvalueerd. Bij een positieve uitkomst van de evaluatie kan een verdere uitrol binnen de gemeente Dordrecht worden overwogen.

Het aantal meldingen is in de afgelopen maanden gestegen, zoals verwacht. Naarmate de bekendheid van de Wijk GGD toenam en het proces helder was, zijn ook de meldingen toegenomen. Waren er in november nog 2 meldingen, in januari van dit jaar waren dit er al 11. Er is bij de betrokkenen veelal sprake van psychiatrie of verslavingsproblematiek. De meldingen richting de Wijk GGD-er komen over het algemeen vanuit de politie. De politie geeft op basis van de eerste ervaringen aan dat de Wijk GGD-er de wijkagenten (in West) ontlast en het aantal overlastmeldingen aan de politie in deze periode is afgenomen.

Passend Vervoer: Personen die in verwarde toestand op straat worden aangetroffen, worden volgens de wet per ambulance vervoerd naar een instelling waar een eerste evaluatie kan plaatsvinden. Dit wordt gecoördineerd door de Crisisdienst 0-100. Na deze evaluatie is vervoer nodig naar hetzij een behandelende instelling, hetzij naar huis (indien de betrokkene niet zelfstandig thuis kan komen). Dit vervoer dient via de gemeente te worden geregeld. In de regio ZHZ is vorig jaar, samen met Rotterdam, de pilot "Triage, passende zorg en vervoer voor mensen met verward gedrag" gestart. In deze pilot stonden twee zaken centraal: de best passende opvolging van een 112 melding over verward gedrag, en de best passende vervoerder die mensen naar en van een GGZ beoordeling kunnen verzorgen. Een belangrijk doel was het aantal ritten door politie verminderen. Voor de staatssecretaris van VWS stond in het programma centraal de wens meer informatie over vervoersbewegingen GGZ en mogelijkheden te verkrijgen.

In 2018 is een set procesafspraken met ketenpartners gestart en is aanvullend op de ambulancedienst een alternatieve vervoerder gestart om met de procesafspraken ritten te verzorgen tussen zorginstellingen. De procesafspraken hadden belangrijke consequenties voor politie (namelijk niet meer vervoeren) en ambulance (ook ritten voor psychiatrische patiënten binnen de urgentie opnemen en uitvoeren). Uit monitor en evaluatie van de pilot bleek al snel:

- De procesafspraken en het uitnutten van het alternatieve vervoer leken vooral in Rotterdam plaats te vinden. Uitnutting van de vervoersmogelijkheden was in gebieden als

Hellevoetsluis, Dordrecht en de AV regio maar minimaal. (5% van gemiddeld 60 ritten per maand, dus gemiddeld 3 ritten per maand voor ZHZ).

- Onderdeel van de afspraken was dat politie niet meer vervoert; in de praktijk gebeurt dit in ZHZ nog regelmatig.
- Ambulancedienst ZHZ kan de afspraak waarmaken om patienten voor een GGZ beoordeling te vervoeren. Dat is in Rijnmond regio voor de ambulancedienst minder haalbaar.

Tijdens de pilot, medio 2019, maakte de minister van VWS bekend dat vervoer van mensen met psychiatrische ziektebeelden in een acute situatie (dus van straat of huis, naar een beoordelingslocatie) voorbehouden blijft aan ambulancediensten. Dit betekent dat de procesafpraak voor politie en ambulancedienst, zoals het in ZHZ werkt gehandhaafd blijft en ook niet tot grote problemen leidt omdat de ambulancedienst ZHZ deze prestatie volledig kan leveren.

Eind 2019 bleek dat GGZ Opweg grote financiële problemen heeft. Per 15 februari 2020 is zij gestopt met vervoer. Omdat uit de pilot duidelijk werd dat GGZ Opweg nauwelijks ingezet werd op de vervoersmomenten vanaf de beoordelingslocatie (Sliedrecht) naar andere klinieken of verblijfplaatsen van patiënten, hebben de ZHZ deelnemers een alternatief voorgesteld. Het voorstel is om voor ZHZ de gemaakte afspraken te handhaven maar de regie meer op ZHZ niveau te trekken. Via een stuurgroep vanuit GGD, ambulancedienst en Yulius (de centrale locatie met Acut Psychiatrische Hulpverlening voor ZHZ) wordt met de politie gewerkt aan het volhouden van de gemaakte afspraken.

Ook wordt gezocht naar alternatieven voor financiering van het vervoer na een beoordeling, wanneer een ambulance niet noodzakelijk is. Hiervoor zijn nog mogelijkheden via ZonMW.

Voor Dordrecht kan worden gegarandeerd dat patiënten in een acute situatie met gepaste zorg (door de ambulancedienst) worden vervoerd. Zorgaanbieders, gemeenten en ambulancediensten onderzoeken op welke wijze vervoer geregeld en gefinancierd kan worden als strikt medische zorg niet nodig is, maar patiënt wel naar een andere locatie zou moeten.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Over de uitvoering van de deeltaken WvGGZ wordt jaarlijks door DG & J gerapporteerd en verantwoord (inhoudelijk en financieel). In het eerste jaar (2020) wordt de ontwikkeling van de aantallen cliënten door de DG & J elk kwartaal gemonitord. Jaarlijks vindt evaluatie van de dienstverlening plaats, gekoppeld aan de jaarverantwoording. U wordt hierover per RIB geïnformeerd.

De pilot wijk GGD wordt uiterlijk medio 2020 geevalueerd en vervolgens wordt gezien of uitrol naar de hele gemeente Dordrecht van meerwaarde is.

Over het vervolg van de pilot passend vervoer binnen ZHZ wordt medio 2020 besloten.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Uit Rijksmiddelen ontvangt Dordrecht met ingang van 2020 jaarlijks € 167.725,- voor de uitvoering van de WvGGZ. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat dit bedrag voldoende is om de uitvoeringslasten te dekken. Daarbij moet worden opgemerkt dat de uitvoeringslasten nog niet op ieder onderdeel goed voorspelbaar zijn. De omvang van de lasten wordt onder andere bepaald door het aantal meldingen. De Rijksmiddelen zullen via de 1^e verzamelwijziging 2020 in de begroting worden verwerkt.

Voor de toekomstige financiering van de Wijk GGD en het passend vervoer zijn momenteel nog geen middelen beschikbaar. De evaluaties van deze pilots en de daaruit volgende adviezen voor vervolg worden medio 2020 verwacht.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Uitvoering Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg - Collegevoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Besluit Algemeen Bestuur GR Dienst Gezondheid en Jeugd, taken WvGGZ, 5-12-2019

